

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 • 50 • 2009

CZWARTA SEKCJA

SPRAWA MIERNICKI PRZECIWKO POLSCE

(Skarga nr 10847/02)

WYROK

STRASBURG

27 października 2009 roku

PRAWOMOCNY

10/05/2010

Wyrok ten stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w artykule 44 § 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie Miernicki przeciwko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako Izba w składzie:

Nicolas Bratza, *przewodniczący*,
Lech Garlicki,
Giovanni Bonello,
Ljiljana Mijović,
Ján Šikuta,
Mihai Poalelungi,
Nebojša Vučinić, *sędziowie*,

oraz Fatoş Aracı, *zastępca kanclerza sekcji*,

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 6 października 2009 roku,
wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 10847/02) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej wniesionej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na podstawie artykułu 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”) przez obywatela polskiego, pana Jana Miernickiego („skarżący”) w dniu 12 czerwca 2001 roku.

2. Skarżącego reprezentowała pani A. Kawecka-Guzek, adwokat praktykująca w Zielonej Górze. Rząd polski („Rząd”) był reprezentowany przez swojego pełnomocnika, pana Jakuba Wołasiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. W dniu 2007 roku Trybunał postanowił powiadomić Rząd o wpłynięciu skargi, a nadto zdecydował że sprawa zostanie rozpatrzona w tym samym czasie zarówno co do meritum jak i co do dopuszczalności (na podstawie artykułu 29 § 3 Konwencji).

STAN FAKTYCZNY**I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY**

4. Skarżący urodził się w 1951 roku i mieszka w Zgorzelcu. Obecnie jest osadzony w więzieniu w miejscowości Wołów.

A. Postępowanie karne przeciwko skarżącemu i zastosowanie wobec niego aresztu tymczasowego

5. W dniu 23 sierpnia 2000 roku skarżący został zatrzymany przez policję ze względu na podejrzenie popełnienia, między innymi, wielokrotnego przestępstwa handlu narkotykami i kierowania zorganizowaną organizacją przestępczą o charakterze zbrojnym. W dniu 25 sierpnia 2000 roku Sąd Rejonowy we Wrocławiu zażądał aresztu tymczasowego na czas postępowania dla skarżącego. Opierał się na uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przez skarżącego przestępstw, o które został oskarżony i prawdopodobieństwie zakończenia postępowania surowym wyrokiem skazującym. Sąd podkreślił ponadto możliwości manipulowania materiałem dowodowym przez skarżącego, w szczególności ze względu na fakt, że został on oskarżony o kierowanie zorganizowaną organizacją przestępczą o charakterze zbrojnym.

6. W dniach 17 listopada 2000 roku oraz 28 marca 2001 roku Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze przedłużył areszt tymczasowy wobec skarżącego.

7. W dniu 10 maja 2001 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił odwołanie skarżącego od decyzji z dnia 28 marca 2001 roku. Sąd zauważył, że powody zatrzymania skarżącego pozostają w mocy. Ponadto odniósł się do wysokiego ryzyka, że skarżący mógłby zakłócić właściwy tok procesu. Sąd powołał się na zeznania świadka koronnego, iż nawet przebywając w areszcie tymczasowym, skarżący próbował zastraszyć świadków w sprawie.

8. W dniu 8 lipca 2001 roku Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze przedłużył areszt tymczasowy wobec skarżącego. W dniu 16 sierpnia 2001 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu przedłużył areszt tymczasowy dla skarżącego do 30 września 2001 roku. Kolejne przedłużenie nastąpiło po nakazie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w dniu 25 września 2001 roku. Skarżący podniósł w odwołaniu, że został niezgodnie z prawem pozbawiony wolności przez dwa dni, ze względu na fakt, iż zakwestionowaną decyzję wykonano po wygaśnięciu poprzedniego nakazu zatrzymania wydanego w dniu 16 sierpnia 2001 roku.

9. W dniu 17 października 2001 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił odwołanie skarżącego. Sąd uzasadnił, że decyzja sądu pierwszej instancji istotnie została wykonana w dniu 2 października 2001 roku zgodnie z literą prawa. Podkreślił również, że nakaz ten został wydany przed wygaśnięciem poprzedniego.

10. W decyzji odnośnie przedłużenia aresztu tymczasowego dla skarżącego sądy powoływały się na prawdopodobieństwo popełnienia przez niego przestępstw jako przywódcy zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym. Brały pod uwagę powagę zarzucanych mu przestępstw i prawdopodobieństwo zasądzenia wobec skarżącego wysokiego wyroku więzienia. Ponadto podnosiły fakt, że sprawa jest

złożona, że jest w niej wielu podejrzanych i że niektórzy z nich jeszcze nie zostali zatrzymani. Podkreślały także, że areszt tymczasowy był uzasadniony potrzebą zgromadzenia kolejnych dowodów, w szczególności, koniecznością przesłuchania świadków przez władze niemieckie poprzez wniosek o udzielenie pomocy sądowej tak, by otrzymać raporty ekspertów i przesłuchać świadka koronnego.

11. Odwołanie skarżącego od nakazu aresztu tymczasowego, podobnie, jak uprzednie odwołania od decyzji o przedłużeniu zatrzymania i kolejne, wielokrotne wnioski o zwolnienie oraz odwołania od odmowy zwolnienia zakończyły się niepowodzeniem. Sądy uznawały, że przyczyny jego zatrzymania pozostają w mocy.

12. W dniu 15 listopada 2001 roku skarżący oraz 14 współoskarżonych zostało postawionych w stan oskarżenia przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze. Akt oskarżenia przeciwko skarżącemu zawierał kilkanaście oskarżeń o handel narkotykami, przewożenie zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym, podżeganie do skonstruowania bomby radiowej i wprowadzenia do obiegu fałszywymi banknotów.

13. Areszt tymczasowy został następnie przedłużony przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w dniach 27 listopada 2001 roku oraz 28 maja 2002 roku, a następnie przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w dniu 8 sierpnia 2002 roku. Sądy powtórzyły uzasadnienie podane w poprzednich decyzjach.

14. W dniu 16 września 2002 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił odwołanie skarżącego od decyzji o przedłużeniu aresztu tymczasowego wydanej w dniu 8 sierpnia 2002 roku. Jeden z sędziów, (W.K.) którzy oddalili apelację, przewodniczył również obradom sądu w dniu 8 sierpnia 2002 roku.

15. W dniu 15 stycznia 2003 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu przedłużył areszt tymczasowy skarżącego na tej samej podstawie, co w przypadku poprzednich decyzji.

16. Podczas procesu, w dniu 12 lipca 2002 roku, Sąd w Jeleniej Górze odroczył proces pierwszej instancji. Został on podjęty po upływie czterdziestu dziewięciu dni, tj. w dniu 30 sierpnia 2002 roku. Skarżący bezskutecznie sprzeciwiał się kontynuowaniu procesu. Żądał, powołując się na odnośne przepisy *Kodeksu postępowania karnego*, ponownego rozpoczęcia postępowania pierwszej instancji. Sąd oddalił sprzeciw pomimo faktu, że przyznał, iż kontynuacja procesu stanowiła naruszenie pewnych przepisów *Kodeksu Postępowania Karnego*.

17. W toku śledztwa i postępowania sądy informowały prokuratora i adwokata skarżącego o datach posiedzeń dotyczących przedłużenia i oceny aresztu tymczasowego wobec skarżącego. Tym niemniej adwokat skarżącego nie stawiał się na niektóre posiedzenia.

18. Pomiędzy 1 marca 2002 roku a 28 lutego 2003 roku odbyło się piętnaście posiedzeń.

19. W dniu 7 marca 2003 roku Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze uznał skarżącego za winnego i skazał go na osiem lat więzienia. Skarżący wniósł apelację, wskazując, między innymi, że wyrok sądu pierwszej instancji powinien podlegać kasacji ze względu na błędy faktyczne, dowodowe i proceduralne, w szczególności ze względu na niezgodną z prawem kontynuację procesu pierwszej instancji w sierpniu 2002 roku.

20. Po wydaniu wyroku pierwszej instancji areszt tymczasowy wobec skarżącego został kilkakrotnie przedłużony.

21. W dniu 30 października 2003 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu podtrzymał wyrok sądu pierwszej instancji.

22. W lutym 2004 roku, w nieokreślonym terminie, adwokat skarżącego wniósł wniosek o kasację. Jednak nie podniósł w nim kwestii związanej z odroczeniem procesu pierwszej instancji w lipcu 2002 roku oraz jego kontynuacją w późniejszym terminie.

23. W dniu 10 lutego 2005 roku Sąd Najwyższy oddalił wniosek o kasację.

24. Skarżący odbywa karę więzienia.

B. Cenzura korespondencji skarżącego

25. Pięć kopert, w których skarżący wysyłał swoją korespondencję do Trybunału w 2002 roku, ostemplowano czerwoną pieczęcią z napisem "cenzurowano", bez podpisów. Koperty wyglądają, jakby zostały przecięte a następnie ponownie zaklejone przy użyciu taśmy klejącej. Zgodnie z datą na stemplu pocztowym listy zostały wysłane w dniach 19 i 23 kwietnia, 21 sierpnia, 30 października i 28 listopada 2002 roku.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

A. Środki zapobiegawcze, w tym aresztowanie tymczasowe.

26. Właściwe prawo krajowe i praktyka w zakresie nałożenia aresztu tymczasowego, podstawy jego zastosowania, zwolnienie z aresztu oraz przepisy regulujące pozostałe środki zapobiegawcze zostały określone w wyrokach Trybunału w sprawach *Golek przeciwko Polsce*, nr 31330/02, §§ 27-33, 25 kwietnia 2006 roku oraz *Celejewski przeciwko Polsce*, nr 17584/04, §§ 22-23, 4 sierpnia 2006 roku.

B. Procedura wyłączenia sędziego

27. W czasie istotnym dla sprawy *Kodeks postępowania karnego* nie zawierał żadnych określonych przepisów prawnych, dotyczących

wylączenia sędziego podejmującego decyzję o przedłużeniu aresztu tymczasowego zatrzymanego.

28. Artykuł 40 § 1 Kodeksu postępowania karnego stanowi, jak następuje:

“Sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli: ...

6) brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia lub wydał zaskarżone zarządzenie...”

29. Artykuł 42 Kodeksu Postępowania Karnego reguluje procedurę wylączenia sędziego następująco:

“§ 1. Wyłączenie następuje na żądanie sędziego, z urzędu albo na wniosek strony.

§ 2. Jeżeli sędzia uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40, wyłącza się, składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wstępuje inny sędzia.

§ 3. Sędzia, co do którego zgłoszono wniosek o wyłączenie na podstawie art. 41, może złożyć do akt stosowne oświadczenie na piśmie i powstrzymuje się od udziału w sprawie; jest jednak obowiązany przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki.

§ 4. Poza wypadkiem określonym w § 2 o wyłączeniu orzeka sąd, przed którym toczy się postępowanie; w składzie orzekającym w kwestii wylączenia nie może brać udziału sędzia, którego dotyczy wyłączenie. W razie niemożności utworzenia takiego składu sądu, w kwestii wylączenia orzeka sąd wyższego rzędu”.

30. Jak wynika z decyzji Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wydanej w dniu 19 października 2005 roku (nr II AKz 644/05) sformułowanie „[sędzia] wyłączony od udziału w sprawie” zastosowane w artykule 40 § 1 Kodeksu Postępowania Karnego nie oznacza, że sędzia ten powinien zostać wyłączony jedynie od wydania wyroku. W opinii sądu rzeczony przepis powinien także odnosić się do wszelkich decyzji proceduralnych w postępowaniu karnym, takich, jak na przykład nałożenie aresztu tymczasowego. Sąd podkreślił fakt, iż w odniesieniu do takich decyzji proceduralnych powinna obowiązywać szeroko pojęta definicja „udziału w sprawie”. Z drugiej strony, jeżeli wyłączenie sędziego oznaczałoby jedynie że ten sam sędzia nie wyda drugiego wyroku, ustawodawca zastosowałby węższą definicję, tj. „wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy”. Podobną opinię wyraził Sąd Najwyższy w decyzji z dnia 10 sierpnia 2004 roku (nr III KZ 9/04) oraz z dnia 10 marca 1997 roku (nr V KZ 24/97). Sąd Najwyższy podkreślił fakt, iż artykuł 40 § 1 Kodeksu Postępowania Karnego wyznacza gwarancje proceduralne, których nie należy interpretować w ich wąskim zakresie.

C. Nadzorowanie korespondencji osadzonych w areszcie

31. Przepisy prawa regulujące nadzorowanie korespondencji osadzonych w areszcie mające zastosowanie w istotnym czasie zostały

sprecyzowane w wyroku Trybunału w sprawie *Michta przeciwko Polsce*, nr 13425/02, §§ 33-39, 4 maja 2006 roku.

PRAWO

I. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 5 §§ 1 ORAZ 4 KONWENCJI NA PODSTAWIE BRAKU BEZSTRONNOŚCI SĄDU WYDAJĄCEGO DECYZJĘ O ZGODNOŚCI Z PRAWEM ZATRZYMANIA SKARŻĄCEGO

32. Skarżący podniósł, nie powołując się na żadne postanowienia Konwencji, że decyzja Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 września 2002 roku oddalająca jego odwołanie od decyzji Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 8 sierpnia 2002 roku o przedłużeniu aresztu tymczasowego była bezprawna, gdyż jeden z sędziów, uczestniczących w oddaleniu wniosku przewodniczył sesji sądu na której dokonano przedłużenia aresztu tymczasowego w dniu 8 sierpnia 2002 roku.

33. Trybunał zauważa, że niniejszą skargę należy rozpatrywać w świetle artykułu 5 § 1 Konwencji łącznie z artykułem 5 § 4 Konwencji, które w istotnej części stanowią, jak następuje:

“1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności z wyjątkiem następujących przypadków i w trybie ustalonym przez prawo:

...

4. Każdy, kto został pozbawiony wolności przez zatrzymanie lub aresztowanie, ma prawo odwołania się do sądu w celu ustalenia bezzwłocznie przez sąd legalności pozbawienia wolności i zarządzenia zwolnienia, jeżeli pozbawienie wolności jest niezgodne z prawem.

...”

34. Rząd zakwestionował tę argumentację.

A. Dopuszczalność

1. Wstępny sprzeciw Rządu wobec wyczerpania krajowych środków odwoławczych

35. Rząd podniósł, że skarżący nie wyczerpał dostępnych krajowych środków odwoławczych. W związku z tym wskazał, że skarżący, choć reprezentowany przez obrońcę, nie wniósł zażalenia przed organy krajowe. Stwierdził, że adwokat skarżącego był obecny na posiedzeniu w dniu 8 sierpnia 2002 roku. Następnie został właściwie wezwany na posiedzenie

wyznaczone na dzień 16 września 2002 roku, jednak nie stawił się na nie. Gdyby był obecny, mógłby zarzucić sędziemu W.K. stronnictwo.

36. Rząd podniósł ponadto, że skarżący mógł zwrócić uwagę sądów krajowych na zły skład sędziowski w postępowaniu, składając zażalenie na dowolnym dalszym etapie postępowania.

37. Skarżący nie odniósł się do tego stwierdzenia.

2. Ocena Trybunału

38. Trybunał zauważył, że skarżący nie mógł odwołać się od decyzji z dnia 16 września 2002 roku. Decyzją tą Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił odwołanie skarżącego od decyzji z dnia 8 sierpnia 2002 roku. Ponadto Trybunał zauważył, że Rząd nie wskazał żadnego istniejącego środka, który, z wystarczającą dozą pewności mógłby zaradzić domniemanym naruszeniom prawa.

39. Z tych powodów stanowisko Rządu co do niedopuszczalności na podstawie braku wyczerpania krajowych środków musi zostać oddalone.

3. Wniosek co do dopuszczalności.

40. Trybunał zauważył, że niniejsza skarga nie jest w sposób oczywisty niedopuszczalna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. Ponadto zauważył, że nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn, musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum

1. Oświadczenia stron

(a) Skarżący

41. Skarżący utrzymywał, że skład sędziowski który rozpatrywał jego odwołanie od nakazu tymczasowego aresztowania był niezgodny z prawem krajowym.

(b) Rząd

42. Rząd przyznał, że Sąd Apelacyjny we Wrocławiu nie działał zgodnie z odnośnymi przepisami Kodeksu postępowania karnego ze względu na fakt, że trzyosobowy skład ławy sędziowskiej wydający decyzję z dnia 16 września 2002 roku został wyznaczony z naruszeniem prawa krajowego. Rząd przyznał zatem, że doszło do naruszenia artykułu 5 § 1 Konwencji.

Rząd nie zajął stanowiska co do domniemanego naruszenia artykułu 5 § 4 Konwencji.

2. Ocena Trybunału

(a) Artykuł 5 § 1 Konwencji

(i) Zasady ogólne

43. Trybunał ponownie podkreśla, że wyrażenia „zgodny z prawem” oraz „w trybie ustalonym przez prawo” w artykule 5 § 1 zasadniczo odnoszą się do prawa krajowego i wyrażają obowiązek stosowania jego reguł w ich wymiarze materiałowym i procesowym (por., m.in., *Douiyeb przeciwko Holandii* [GC], nr 31464/96, § 44, wyrok z dnia 4 sierpnia 1999 roku, oraz *Baranowski przeciwko Polsce*, nr 28358/95, § 50, wyrok z dnia 28 marca 2000 roku).

44. Władze krajowe, a w szczególności sądy, mają obowiązek przede wszystkim interpretacji i przestrzegania przepisów prawa krajowego. Jednakże skoro w myśl artykułu 5 § 1 niezastosowanie się do przepisów prawa krajowego stanowi naruszenie Konwencji, Trybunał może i powinien wykorzystać w pewnym stopniu swoje umocowanie do oceny zgodności z prawem (por. *Benham przeciwko Zjednoczonemu Królestwu*, wyrok z dnia 10 czerwca 1996 roku, *Reports of Judgments and decisions* [Sprawozdania z Orzecznictwa] 1996-III, § 41).

(ii) Zastosowanie powyższych zasad w przedmiotowej sprawie

45. W przedmiotowej sprawie odwołanie skarżącego od przedłużenia aresztu tymczasowego zostało poddane ocenie i oddalone w dniu 16 września 2002 roku przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, składający się z trzech sędziów, w tym W.K., który wydał decyzję pierwszej instancji. Następna decyzja przedłużająca areszt tymczasowy skarżącego została wydana w dniu 15 stycznia 2003 roku (por. ustęp 14 i 15 powyżej).

46. Trybunał zauważa, że zgodnie z artykułem 40 § 1 *Kodeksu postępowania karnego* sędzia jest wyłączony *ex lege* z udziału w sprawie, jeżeli uczestniczył w wydawaniu decyzji, od której nastąpiło odwołanie, w sądzie niższej instancji. Ponadto ma on obowiązek samodzielnie wycofać się z udziału w postępowaniu. Zatem fakt, że ten sam sędzia podejmował decyzję w sądach niższej i wyższej instancji na temat przedłużenia aresztu tymczasowego wobec skarżącego był sprzeczny z prawem krajowym.

47. Trybunał uznaje zatem, że w okresie, który rozpoczął się od błędnej decyzji z dnia 16 września 2002 roku i zakończył w dniu 15 stycznia 2003 roku, kiedy wydano „decyzję zgodną z procedurą prawną”, areszt tymczasowy wobec skarżącego był bezprawny (por. ustęp 46 powyżej).

Co za tym idzie, nie dopełniono obowiązku wynikającego z artykułu 5 § 1 przestrzegania obowiązujących procedur prawa i z tej przyczyny doszło do jego naruszenia.

(b) Artykuł 5 § 4 Konwencji

48. Trybunał nie uznaje za konieczne by osobno poddać ocenie skargę dotyczącą bezstronności sądu w rozumieniu artykułu 5 § 4 ze względu na fakt, że areszt tymczasowy skarżącego pomiędzy 16 września 2002 roku i 15 stycznia 2003 roku został uznany za niezgodny z prawem (por. ustęp 47 powyżej).

II. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 5 § 3 KONWENCJI

49. Skarżący podniósł, że długość aresztu tymczasowego była nadmierna. Powoływał się przy tym na artykuł 5 § 3 Konowencji, który w odnośnej części stanowi, co następuje:

“Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ust.1 lit.c) niniejszego artykułu... ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę.”

50. Rząd zakwestionował tę argumentację.

A. Dopuszczalność

51. Trybunał zauważa, że niniejsza skarga nie jest w sposób oczywisty niedopuszczalna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. Nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum*1. Okres który należy poddać ocenie*

52. Areszt tymczasowy skarżącego rozpoczął się w dniu 23 sierpnia 2000 roku gdy został on zatrzymany ze względu na podejrzenie kilkunastu przestępstw handlu narkotykami i kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą o charakterze zbrojnym. W dniu 7 marca Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze uznał oskarżonego za winnego postawionych mu zarzutów.

53. Od tej daty skarżący przebywał w areszcie „w wyniku skazania przez właściwy sąd” w rozumieniu artykułu 5 § 1 (a) i, co za tym idzie, ten okres jego aresztu wykracza poza zakres artykułu 5 § 3 (*Kudła przeciwko Polsce* [GC], nr 30210/96, § 104, ETPC 2000-XI).

54. Zgodnie z powyższym, okres wzięty pod uwagę wynosi dwa lata, sześć miesięcy i trzynaście dni.

2. Oświadczenia stron

(a) Skarżący

55. Skarżący twierdził, że długość aresztu tymczasowego była bezzasadna. Podkreślił, że władze nie rozpatrzyły tej sprawy z należytą starannością.

(b) Rząd

56. Rząd rozpoczął od przedstawienia danych statystycznych, z których wynikało, że w latach 2000-2005 liczba oskarżeń i wyroków skazujących w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej wzrosła zarówno bezwzględnie, jak i w stosunku do innych przestępstw. W 2004 roku wystosowano oskarżenia w 617 tego typu sprawach a 220 osób zostało skazanych. Rząd podniósł, że w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej władze napotykały na szczególne problemy związane z pozyskiwaniem i oceną dowodów oraz różnorodnymi kwestiami organizacyjnymi.

57. W odniesieniu do przedmiotowej sprawy Rząd argumentował, że areszt tymczasowy skarżącego nie był bezzasadnie długi. Rząd podniósł, że sądy podały adekwatne i wystarczające uzasadnienie zatrzymania skarżącego w areszcie przez cały wspomniany okres.

58. Rząd podkreślił, że areszt tymczasowy wobec skarżącego był uzasadniony silnym podejrzeniem, że popełnił on przestępstwa, o które został oskarżony. Podniósł ponadto fakt, że powaga czynów, o które został oskarżony przesądziła o surowym wyroku oraz wskazał na złożoność rozpatrywanej sprawy. Rząd argumentował ponadto, że tymczasowy areszt skarżącego był uzasadniony potrzebą zabezpieczenia właściwego toku postępowania, gdyż istniało ryzyko, iż skarżący będzie manipulował materiałem dowodowym. Ryzyko zwiększał fakt, że skarżącemu zarzucono wielokrotne przestępstwa popełnione przez zorganizowaną grupę przestępczą, że został on oskarżony o kierowanie tą grupą, i że próbował zastraszyć świadków.

59. Wreszcie, rząd wskazał, że zastosowanie aresztu tymczasowego wobec skarżącego było rozpatrywane w regularnych odstępach czasowych i władze krajowe wykazały należytą staranność w rozpatrywaniu tej sprawy.

3. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

60. Ogólne zasady w zakresie prawa “do bycia sądzonym w rozsądnym terminie albo zwolnienia na czas postępowania”, gwarantowanego przez artykuł 5 § 3 Konwencji zostały sformułowane w wielu poprzednich wyrokach (por., m.in., *Kudła przeciwko Polsce*, cytowany powyżej, § 110

et seq., oraz *McKay przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* [GC], nr 543/03, §§ 41-44, ETPC 2006-..., oraz dalsze odwołania).

(b) Zastosowanie powyższych zasad w przedmiotowej sprawie

61. W decyzjach o zastosowaniu aresztu tymczasowego władze, oprócz uzasadnionego podejrzenia przeciwko skarżącemu, opierały się zasadniczo na czterech przesłankach, tj. (1) powadze czynów, o które został oskarżony, (2) złożonym charakterze sprawy, (3) prawdopodobieństwie surowej kary dla skarżącego oraz (4) ryzyka, że mógłby on manipulować dowodami. Co się tyczy tego ostatniego, rząd opierał się na fakcie, że skarżący próbował zastraszyć kilku świadków (por. ustępy 5, 7, 10 i 13 powyżej).

62. Skarżący został oskarżony o wielokrotny przemyt narkotyków popełniony w zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym (por. ustęp 12 powyżej).

Trybunał jest zdania, że fakt, iż sprawa dotyczy członka takiej grupy przestępczej powinien zostać wzięty pod uwagę przy ocenie zgodności z artykułem 5 § 3 (por. *Bak przeciwko Polsce*, nr 7870/04, § 57, 16 stycznia 2007 roku).

63. Trybunał zgadza się, że uzasadnione podejrzenie wobec skarżącego, popełnienia poważnych przestępstw mogła początkowo uzasadniać jego areszt. Ponadto, potrzeba zgromadzenia obszernych dowodów stanowiła uzasadnioną podstawę jego początkowego aresztowania.

64. Jednakowoż, w miarę upływu czasu te podstawy stawały się coraz mniej zasadne. Trybunał musi zatem ustalić, czy inne podstawy przedstawione przez sądy – tj., prawdopodobieństwo surowego wyroku i ryzyko, że skarżący będzie manipulował dowodami były „uzasadnione” i „wystarczające” (por. *Kudła*, cytowany powyżej, § 111).

65. Według władz, prawdopodobieństwo surowego wyroku dla skarżącego stworzyło domniemanie, że będzie on utrudniał śledztwo. Jednak Trybunał podkreśla, że o ile powaga otrzymanego wyroku stanowi istotny element oceny ryzyka ukrycia się przed prawem lub recydywy, powaga oskarżeń nie może sama w sobie stanowić uzasadnienia długotrwałego przetrzymywania w areszcie tymczasowym (por. np., *Ilzykow przeciwko Bułgarii*, nr 33977/96, §§ 80-81, 26 lipca 2001 roku).

66. W odniesieniu do ryzyka wywierania wpływu na świadków lub utrudniania postępowania przy wykorzystaniu innych niezgodnych z prawem środków, Trybunał zauważa, że w początkowej fazie postępowania władze sądownicze zakładały, że takie ryzyko istnieje, na podstawie faktu, że skarżący kierował zorganizowaną grupą przestępczą. Ponadto, Trybunał zauważa, że skarżący podejmował próby zastraszania niektórych świadków w toku postępowania (por. ustępy 5 i 7 powyżej).

67. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności przedmiotowej sprawy, Trybunał uznaje, że prawdopodobieństwo surowej kary w połączeniu z ryzykiem płynącym z

charakteru działalności przestępczej skarżącego uzasadniała jego zatrzymanie w rozpatrywanym okresie.

68. Pozostaje Trybunałowi ustalenie, czy władze, rozpatrując sprawę skarżącego wykazały się starannością, wymaganą w rozumieniu artykułu 5 § 3 (por. *McKay*, cytowany powyżej, § 44). W związku z tym, Trybunał zauważa, że śledztwo zostało zakończone przez prokuraturę w krótkim czasie. Trybunał odnotowuje, że przygotowanie do pierwszej rozprawy zajęło sądowi trzy i pół miesiąca. Ponadto, rozprawy odbywały się w regularnych odstępach czasu (por. ustępy 15 i 17 powyżej). Wreszcie, Trybunał zauważa, że postępowanie karne w przedmiotowej sprawie było złożone ze względu na liczbę współoskarżonych i postawione im zarzuty. W toku postępowania zachodziła konieczność zbadania znacznej ilości dowodów. Trybunał uznaje zatem, że długość dochodzenia i procesu była uzasadniona wyjątkową złożonością sprawy. Z tych przyczyn Trybunał uznaje, że władze krajowe rozpatrywały sprawę skarżącego w dopuszczalnym tempie.

W świetle powyższych ustaleń Trybunał uznaje, że nie doszło do naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji.

III. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 5 § 4 KONWENCJI NA PODSTAWIE BRAKU RÓWNEGO DOSTĘPU DO ŚRODKÓW PRAWNYCH

69. Skarżący zaskarżył postępowanie w sprawie przedłużenia jego zatrzymania przed procesem. Podniósł w szczególności, że zarówno on sam, jak i jego adwokat nie zostali powiadomieni o posiedzeniach sądu, na których przedłużono jego areszt tymczasowy. Twierdził, że uniemożliwiono im stawienie się na te rozprawy.

70. Niniejszą skargę należy rozpatrywać w świetle artykułu 5 § 4 Konwencji, który stanowi, co następuje:

“Každy kto został pozbawiony wolności przez zatrzymanie lub aresztowanie, ma prawo do odwołania się do sądu w celu ustalenia bezzwłocznie przez sąd legalności pozbawienia wolności i zarządzenia zwolnienia, jeżeli pozbawienie wolności jest niezgodne z prawem.”

71. Rząd podważył twierdzenia skarżącego i podniósł, że były one niezgodne z prawdą. Twierdził, że jak wynika z akt sądowych, którymi dysponuje, adwokat skarżącego został powiadomiony o wszystkich posiedzeniach sądu, na których przedłużano areszt skarżącego oraz o posiedzeniach, na których miano rozpatrywać odwołania od decyzji o nałożeniu lub przedłużeniu aresztu tymczasowego. Miał on prawo do udziału w tych posiedzeniach. Adwokat został właściwie wezwany na te posiedzenia, chociaż na niektórych był nieobecny. Rząd utrzymywał, że biorąc pod uwagę całość postępowania w sprawie oceny zgodności z prawem aresztu tymczasowego przed procesem wobec oskarżonego, zasady

gwarantowane w artykule 5 § 4 Konwencji były w przedmiotowej sprawie przestrzegane.

72. Procedura przedłużenia aresztu tymczasowego w rozpatrywanym okresie opierała się na artykule 249 § 5 *Kodeksu postępowania karnego* który nakłada na krajowe sądy obowiązek informowania adwokata zatrzymanego o dacie i godzinie posiedzeń sądu, na których ma zostać podjęta decyzja dotycząca nałożenia lub przedłużenia aresztu tymczasowego lub odwołania od takiej decyzji. Decyzja o udziale w takim posiedzeniu leży w gestii adwokata. W związku z powyższym Trybunał zauważa, że w przedmiotowej sprawie nie ma dowodów na to, że sądy odstąpiły od zwykłej procedury i że adwokat skarżącego nie został odpowiednio wezwany na posiedzenia sądu. Co więcej, skarżący nie przedstawił żadnych argumentów, jakoby jego obrona, tak przez adwokata, lub na jakimkolwiek innym etapie, była niedostateczna.

73. W świetle powyższego, Trybunał jest zdania, że postępowanie w którym przedłużono areszt tymczasowy skarżącego został poddany ocenie spełniało wymogi wyszczególnione w artykule 5 § 4 (por. *Telecki przeciwko Polsce*, (dec.), nr 56552/00, 3 lipca 2003 roku, oraz *Celejewski*, cytowany powyżej).

74. Z tego wynika, że niniejsza skarga musi zostać odrzucona jako w sposób oczywisty nieuzasadniona w rozumieniu artykułu 35 §§ 3 i 4 Konwencji.

IV. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 8 KONWENCJI

75. Trybunał z własnej inicjatywy podniósł kwestię z zakresu artykułu 8 Konwencji w związku z faktem ocenizowania korespondencji skarżącego z Trybunałem. Przepis ten, w odpowiedniej części, stanowi:

„1. Każdy ma prawo do poszanowania... swojej korespondencji.

2. Niedopuszczalna jest ingerencja władzy publicznej w korzystanie z tego prawa, z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez ustawę i koniecznych w demokratycznym społeczeństwie z uwagi na bezpieczeństwo państwowe, bezpieczeństwo publiczne lub dobrobyt gospodarczy kraju, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności, lub ochronę wolności innych osób.”

76. Rząd zakwestionował tę argumentację.

A. Dopuszczalność

1. Wstępny sprzeciw Rządu wobec wyczerpania krajowych środków

77. Rząd podnosił, że skarżący nie wyczerpał wszystkich dostępnych środków krajowych. Nie podjął działań w myśl artykułu 24 § 2 łącznie z artykułem 448 *Kodeksu cywilnego*. Przepisy te pozwoliłyby mu stwierdzić,

że cenzura jego korespondencji przez władze stanowiła naruszenie dobra osobistego chronionego przez Kodeks cywilny i do roszczenia w związku ze szkodą niepieniężną.

78. W związku z powyższym Rząd opierał się na wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 listopada 2006 roku w którym więźniowi przyznano odszkodowanie w wysokości 5.000 złotych polskich (PLN) ze Skarbu Państwa za naruszenie tajemnicy korespondencji z Centralnym Zarządem Służby Więziennej i Centralną Komisją Wyborczą. Sąd Okręgowy utrzymywał, że tajemnica korespondencji stanowi dobro osobiste podlegające ochronie w myśl artykułu 23 *Kodeksu cywilnego* której naruszenie uprawniałoby występującego z roszczeniem do odszkodowania za szkodę niepieniężną. Ponadto Rząd opierał się na wyroku Sądu Rejonowego w Śremie z dnia 21 grudnia 2005 roku, częściowo podtrzymanym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 19 maja 2006 roku. W tym przypadku osadzonemu przyznano odszkodowanie od Skarbu Państwa w wysokości 1.000 złotych polskich za otwarcie listu od Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez władze zakładu karnego.

79. Skarżący nie zgłosił uwag.

2. Ocena Trybunału

80. Trybunał zauważa, że skarga w zakresie artykułu 8 Konwencji odnośnie domniemanej cenzury korespondencji skarżącego zostało wszczęta z urzędu. Listy zostały wysłane przez skarżącego do Trybunału i nie mógł on mieć świadomości, że zostały one ocenzone przez władze. W tych okolicznościach nie można wymagać od skarżącego, by wszczął jakiegokolwiek postępowanie krajowe by otrzymać zadośćuczynienie za domniemane naruszenie jego prawa do tajemnicy korespondencji.

81. Z tych przyczyn powództwo Rządu dotyczące niedopuszczalności ze względu na niewyczerpanie wszelkich wewnętrznych środków musi zostać oddalone.

3. Wnioski co do dopuszczalności

82. Trybunał zauważa, że niniejsza skarga nie jest w sposób oczywisty niedopuszczalna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. Zauważa ponadto, że nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. Musi zatem zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum

1. Zaistnienie ingerencji

83. Trybunał zauważa, że pięć kopert w których skarżący przesłał swoją korespondencję do Trybunału w 2002 roku zostało otempłowanych na

czerwono pieczęcią z napisem „cenzurowano”, bez podpisów. Wydaje się, że koperty zostały rozcięte a następnie ponownie sklezione taśmą przyklepną (por. ustęp 24 powyżej).

84. Trybunał wielokrotnie podkreślał, że tak długo, jak polskie władze kontynuują praktykę stemplowania listów zatrzymanych stemplem „cenzurowano”, Trybunał musi zakładać, iż listy te zostały otwarte, a ich zawartość przeczytana (por. *Matwiejczuk przeciwko Polsce*, nr 37641/97, § 99, 2 grudnia 2003 roku; *Pisk-Piskowski przeciwko Polsce*, nr 92/03, § 26, 14 czerwca 2005 roku; oraz *Michta* cytowany powyżej, § 58). Co za tym idzie, w odniesieniu do wszystkich listów skarżącego miała miejsce „ingerencja” w jego prawo do poszanowania korespondencji w rozumieniu artykułu 8.

2. Czy ingerencja była “zgodna z prawem”

85. Rząd nie wskazał konkretnej podstawy prawnej w prawie krajowym do kwestionowanej ingerencji. Trybunał zauważa, że ingerencja miała miejsce w maju 2002 roku podczas zatrzymania skarżącego w toku postępowania.

86. Trybunał zauważa, że zgodnie z artykułem 214 *Kodeksu karnego wykonawczego* osoby tymczasowo aresztowane powinny korzystać z takich samych praw jakie przysługują skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności. Zgodnie z powyższym, zakaz cenzury korespondencji z Europejskim Trybunałem Praw Człowieka zawarty w artykule 103 niniejszego kodeksu, który odnosi się bezpośrednio do skazanych, miał również zastosowanie w przypadku skarżącego (por. *Michta*, cytowany powyżej, oraz *Kwiek przeciwko Polsce*, nr 51895/99, § 44, 30 maja 2006 roku). Zatem ingerencja w korespondencję skarżącego z Trybunałem nie była “zgodna z literą prawa”.

87. Mając na uwadze powyższe, Trybunał nie uznaje za konieczne ustalenie, czy przestrzegano pozostałych wymogów ustępu 2 artykułu 8. Co za tym idzie, Trybunał uznaje, że nastąpiło naruszenie artykułu 8 Konwencji odnośnie korespondencji skarżącego skierowanej do Trybunału.

V. INNE DOMNIEMANE NARUSZENIA KONWENCJI

A. Złe traktowanie podczas zatrzymania

88. Skarżący podniósł zarzut poniżającego traktowania podczas zatrzymania w rozumieniu artykułu 3 Konwencji, w szczególności że był przetrzymywany w małych, zatłoczonych celach, zmuszony dzielić je z osobami palącymi a także, że nie miał pozwolenia zdjęcia kajdanek podczas przerw w przesłuchaniu na posiłki.

89. Trybunał zauważa, że pomimo obfitej korespondencji skarżący nie dostarczył żadnych dowodów *prima facie* potwierdzających którykolwiek z powyższych zarzutów. Co za tym idzie, ta część skargi jest oczywiście nieuzasadniona w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji i musi zostać odrzucona zgodnie z artykułem 35 § 4.

B. Niezgodność z prawem aresztu tymczasowego wobec skarżącego

90. Bez powoływania się na jakiegokolwiek przepisy Konwencji skarżący podniósł zarzut że zasadniczo jego zatrzymanie stanowiło naruszenie artykułu 5 § 1 Konwencji. Zarzucił także, że został bezprawnie zatrzymany pomiędzy 1 a 2 października 2001 roku.

91. Trybunał zauważa, że skarżącego zatrzymano na podstawie artykułu 249 § 1 Kodeksu postępowania karnego z 1997 roku. W tym przypadku skarżący został zatrzymany na podstawie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa jako członek zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym. Decyzja o jego umieszczeniu w zakładzie zamkniętym miała podstawę prawną i została wydana przez właściwy organ sądowy. Nie ma przesłanek, jakoby podstawy prawne zatrzymania skarżącego nie zostały jasno zdefiniowane czy by brakowało im niezbędnej przewidywalności wymaganej w rozumieniu Konwencji. Co za tym idzie, w tym sensie areszt tymczasowy wobec skarżącego był „zgodny z prawem” w rozumieniu artykułu 5 § 1 Konwencji.

92. Co się tyczy zarzutu bezprawnego zatrzymania pomiędzy 1 a 2 października 2001 roku, należy zauważyć, że areszt tymczasowy wobec skarżącego został przedłużony przed wygaśnięciem poprzedniego nakazu zatrzymania.

93. Co za tym idzie, ta część skargi jest niedopuszczalna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji i musi zostać odrzucona zgodnie z artykułem 35 § 4.

.

C. Niezgodność z prawem postępowania karnego

94. Skarżący złożył również zażalenie na wynik postępowania i niedociągnięcia proceduralne w toku postępowania przeciwko niemu, w szczególności, że rozprawy pierwszej instancji nie zostały wznowione w sierpniu 2002 roku po jego sprzeciwie odnośnie procedury zgodnym z przepisami Kodeksu postępowania karnego.

95. Pierwszy zarzut ogranicza się do zakwestionowania wyniku postępowania. Oceniając okoliczności całościowo pojmowanej sprawy Trybunał nie znajduje przesłanek, jakoby rzeczzone postępowanie było prowadzone niezgodnie z prawem. Co za tym idzie, ta część wniosku jest w

sposób oczywisty niedopuszczalna i musi zostać odrzucona zgodnie z artykułem 35 §§ 3 i 4 Konwencji.

96. Co do skargi o niewznowienie rozpraw pierwszej instancji w sierpniu 2002 roku, kwestia ta nie znalazła się we wniosku o kasację wystosowanym przez adwokata skarżącego. Niniejsza skarga musi zatem zostać odrzucona zgodnie z artykułem 35 §§ 1 i 4 Konwencji z powodu niewyczerpania krajowych środków.

D. Długość postępowania

97. Ponadto, na podstawie artykułu 6 Konwencji, skarżący wniósł zażalenie na długość postępowania karnego.

98. Trybunał zauważa jednakowoż, że skarżący nie skorzystał z żadnych środków zaradczych oferowanych przez polskie prawo. Gdy postępowanie było w toku, miał on możliwość złożenia skargi zgodnie z częściami 5 i 18 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku *o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki* („Ustawa z 2004 roku”). Po zakończeniu postępowania, mógł wnieść sprawę z powództwa cywilnego zgodnie z artykułem 417 *Kodeksu cywilnego* łącznie z częścią 16 powyższej Ustawy (co do skuteczności tego ostatniego środka, por. *Krasuski przeciwko Polsce*, wyrok z dnia 14 czerwca 2005 roku, nr 61444/00, § 72, ETPC 2005-V (fragmenty)).

Zatem niniejsze zażalenie musi zostać odrzucone zgodnie z artykułem 35 §§ 1 i 4 Konwencji z tytułu niewyczerpania krajowych środków odwoławczych.

E. Zakaz wizyt podczas aresztu

99. Wreszcie, skarżący podniósł zarzut, na podstawie artykułu 8 Konwencji, że podczas aresztu nie pozwolono mu na utrzymywanie kontaktów osobistych z rodziną przez piętnaście miesięcy i że przedłużony areszt stanowił źródło poważnego stresu dla jego i jego rodziny.

100. Trybunał ponownie podkreśla, że areszt tymczasowy, jak każdy środek ograniczający wolność jednostki, zawiera w sobie nieodłączne ograniczenie życia prywatnego i rodzinnego. Jednakże, podstawowym elementem prawa tymczasowo aresztowanego do poszanowania jego życia rodzinnego jest umożliwienie mu przez władze więzienne, lub jeśli zajdzie taka potrzeba - pomoc, w utrzymaniu kontaktu z jego najbliższą rodziną (por., *mutatis mutandis*, *Messina przeciwko Włochom* (nr 2) nr 25498/94, § 61, 28 września 2000 roku).

101. W przedmiotowej sprawie skarżący nie dostarczył żadnych dowodów *prima facie* na poparcie domniemyanych ograniczeń liczby widzeń z rodziną, ich nadzoru lub zastosowania specjalnego reżimu więziennego czy specjalnej organizacji widzeń.

Z powyższego wynika, że ta część skargi jest oczywiście nieuzasadniona w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji i musi zostać odrzucona zgodnie z artykułem 35 § 4.

VI. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

102. Artykuł 41 Konwencji stanowi, co następuje:

„Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeżeli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi taka potrzeba, o przyznaniu słusznego zadośćuczynienia pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

103. Skarżący podniósł w swoim oświadczeniu, że pragnie podtrzymać wcześniejsze żądanie odszkodowania zarówno za szkody materialne, jak i niematerialne. Upřednio żądał kwoty 5 000 000 dolarów amerykańskich (USD).

104. Rząd zakwestionował żądanie oraz zwrócił się do Trybunału, by w przypadku stwierdzenia naruszenia Konwencji w przedmiotowej sprawie uznał, że uznanie jej naruszenia samo w sobie stanowi wystarczające zadośćuczynienie dla skarżącego.

105. Trybunał nie zauważył żadnego związku pomiędzy uznanym naruszeniem oraz domniemaną szkodą materialną, odrzuca zatem to żądanie. Z drugiej strony, uznaje, że skarżący poniósł szkodę niematerialną, dla której orzeczenie o naruszeniu Konwencji nie stanowi wystarczającego zadośćuczynienia. Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy i orzekając na zasadzie słuszności, Trybunał zasądza na rzecz skarżącego kwotę EUR 1 500 z tego tytułu.

B. Koszty i wydatki

106. Skarżący nie zażądał zwrotu kosztów i poniesionych wydatków.

Z TYCH PRZYCZYN TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargi dotyczące długości zatrzymania skarżącego, zgodności z prawem decyzji rozpatrującej jego zatrzymanie, niezastosowanie zasady bezstronności sądu przy rozpatrywaniu zatrzymania w dniu 16 września 2002 roku oraz cenzurę korespondencji za dopuszczalne, natomiast pozostałą część skargi za niedopuszczalną;

2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 5 § 1 Konwencji w okresie od 16 września 2002 roku do 15 stycznia 2003 roku;
3. *Uznaje* że nie zachodzi potrzeba osobnego rozpatrywania skargi o naruszenie artykułu 5 § 4 Konwencji odnośnie bezstronności sądu rozpatrującego zatrzymanie skarżącego;
4. *Uznaje*, że nie doszło do naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji;
5. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 8 Konwencji;
6. *Uznaje*
 - (a) że pozwane państwo ma zapłacić skarżącemu w ciągu trzech miesięcy od daty, w której wyrok stanie się prawomocny, zgodnie z artykułem 44 § 2 Konwencji, kwotę EUR 1,500 (tysiąc pięćset euro) za szkody niematerialne, która to kwota ma być przeliczona na złote polskie według kursu z dnia realizacji, powiększoną o wartość wszelkich podatków ewentualnie należnych od tej kwoty;
 - (b) od upływu powyższego trzymiesięcznego okresu do momentu zapłaty przez cały okres zwłoki naliczane od tej sumy będą zwykłe odsetki w wysokości równej krańcowej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego;
7. *Oddala* pozostałą część żądania skarżącego dotyczącego słusznego zadośćuczynienia.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie dnia 27 października 2009 roku, zgodnie z artykułem 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş Araci
zastępca kanclerza sekcji

Nicolas Bratza
przewodniczący